

Till Näringsdepartementet

Att: per.andersson@regeringskansliet.se

Kopia: miljöminister Karolina Skog, socialminister Annika Strandhäll, IT-minister Peter Eriksson

Riskbedömning av 5G-utbyggnadens konsekvenser för folkets hälsa och miljön

Införandet av 5G är en mycket stor infrastructuresatsning som kommer att ge ett betydande tillskott av mikrovågsstrålning (radiofrekvent strålning) i vår miljö. Mikrovågsstrålning klassades år 2011 som möjligen cancerframkallande av IARC vid WHO. Enligt ledande experter visar senare års ytterligare forskning att strålningen bör betraktas som "cancerogen för människa" i samma klass som asbest, tobak, dioxin mm.ⁱ Ny forskning från amerikanska myndigheten NTP visar enligt NTP:s expertpanel "tydliga bevis" för att mikrovågsstrålning från mobiltelefoner orsakar cancer i djurförsök.ⁱⁱ

Enligt en vetenskaplig undersökning kommer 5G att orsaka betydligt högre exponering för högfrekvent mikrovågsstrålning än hittillsvarande system (GSM, 3G, 4G). Forskarna drar slutsatsen att människor som kommer nära basstationer för 5G kan utsättas för hälsovådliga nivåer:

"5G orsakar signifikant högre strålning än nuvarande system pga högre koncentration av mikrovågsenergi"...."När en person närmar sig en 5G basstation (fasstyrd gruppantenn) blir värdet ett avsevärt hälsoproblem och mer forskning behövs innan 5G kan rullas ut."ⁱⁱⁱ

Vetenskapsmän och doktorer har uttryckt stor oro för att 5G-utbyggnaden medför allvarliga konsekvenser för folkhälsan och miljön. De kräver ett moratorium av utbyggnaden tills riskerna är undersökta av från industrin oberoende experter. Denna 5G-appell, se [länk](#), har under hösten 2017 översänts till regeringen och har nu undertecknats av drygt 200 vetenskapsmän och doktorer.

Det saknas idag helt forskning gällande effekterna av 5G på människors hälsa och på miljön, dels 5G i sig och dels 5G plus redan befintliga system.

Redan före införandet av 5G har 236 vetenskapsmän varnat för hälsofaror pga strålning från redan befintliga trådlösa teknikersystem uttryckt i [EMF Scientist Appeal](#). Forskarna hänvisar till det faktum att "många nya vetenskapliga publikationer har visat att mikrovågsstrålning påverkar levande organismer vid nivåer långt under de flesta internationella och nationella gränsvärden". Effekterna innefattar ökad cancerrisk, cellulära stress effekter, ökning av skadliga fria radikaler, genetiska skador, strukturella och funktionella förändringar i fortplantningssystemet, inlärnings- och minnesproblem, neurologiska störningar och negativa effekter på det allmänna välbefinnandet hos människor. De begär att skyddet stärks och att allmänhet informeras om riskerna.

Detta betyder att strålningen bör minska för att skydda folkets hälsa och miljön. Men 5G innebär tvärtom att mikrovågsstrålningen kommer att öka mycket kraftigt.

På grund av de risker som hundratals forskare och vetenskapsmän varnar för är det av stor vikt att hänsyn tas till dessa risker vid införande av ytterligare tekniker samt att riskerna utreds noggrant innan man verkar för och bygger ut 5G. Denna utredning, riskbedömning och konsekvensanalys bör genomföras i samråd med verksamma organisationer på området och vetenskapsmän som är oberoende från bindningar till den berörda industrin.

Näringsdepartementets tjänstemän har uppgett att regeringen gjort en riskbedömning inför införandet av 5G i Sverige, vilket hävdats såväl i kommunikation med Strålskyddsstiftelsen samt i skriftväxling dnr N2017/7702/BREV gällande 5G:

”Vad gäller riskbedömningar så gör regeringen oavbrutet sådana i alla frågor som hanteras..... Baserat på den kunskap och de regelverk som finns idag så är bedömningen att 5G-utbyggnaden både kan och bör stimuleras.”

I samtal under mars 2018 med Strålskyddsstiftelsen har Per Andersson vid näringsdepartementet meddelat det helt saknas forskning på effekter för människors hälsa och för miljön av 5G.

Det innebär att i det underlag som regeringen har tillgång till vid en riskbedömning finns följande:

1. 200 vetenskapsmän varnar för allvarliga konsekvenser av 5G (5G Appeal)
2. 236 vetenskapsmän konstaterar att skyddet bör skärpas pga växande belägg för allvarliga hälsorisker redan före tillskottet av 5G mikrovågsstrålning (EMF Scientists Appeal)
3. Strålningen från 5G är sedan 2011 klassad som ”möjlig cancerframkallande” av IARC men ledande experter anser ny forskning motiverar klassen ”cancerframkallande för människa”.
4. Det saknas helt forskning som visar vilken påverkan 5G-utbyggnaden får för människors hälsa och miljön (enligt regeringen själv)

Regeringens tjänsteman Per Andersson har svarat att den påstådda genomförda riskbedömningen inte förvaras hos regeringskansliet:

”Någon handling, som omfattas av din begäran och som är en allmän handling, förvaras inte hos Regeringskansliet. Din begäran att få ut allmän handling kan därför inte bifallas.”

Vi konstaterar att om en riskbedömning gjorts bör denna utgöra en allmän handling och lämnas ut för granskning pga det mycket stora allmänintresset.

Vi konstaterar att om regeringen inte gjort en riskbedömning av 5G-utbyggnaden som finns att tillgå som allmän handling bör denna riskbedömning genomföras INNAN regeringen verkar för och främjar 5G utbyggnaden. Denna bedömning bör kännetecknas av saktighet och opartiskhet samt måste beakta 5G-appeal, EMF Scientists appeal och genomföras i samråd med aktiva organisationer och forskare på området.

Våra krav är att:

1. Frågan om utlämnande av, alternativt besked om förekomsten av saklig och objektiv riskbedömning som gjorts av regeringen, prövas av ett statsråd.
2. I enlighet med 5G-appeal införs ett moratorium snarast för utbyggnaden av 5G
3. Risker för människa och miljö utreds grundligt och opartiskt av experter utan koppling till berörd industri innan 5G införs

Stockholm, den 12 april 2018

Mona Nilsson, ordf. **Strålskyddsstiftelsen**

Marianne Ketti, ordf. **Elöverkänsligas Riksförbund**

Gabriella Ahlgren, ordf. **Föreningen Vågbrytaren**

5G Appeal: <http://www.stralskyddsstiftelsen.se/2017/09/stoppa-5g-over-180-vetenskapsman-och-lakare-varnar-for-allvarliga-halsorisker/>

EMF Scientist Appeal: <https://emfscientist.org/index.php/emf-scientist-appeal>

ⁱⁱ <http://www.stralskyddsstiftelsen.se/2017/08/cancerexpert-bevisen-kan-inte-langre-ignoreras-mobilstralning-orsakar-cancer/>

ⁱⁱ <https://ehtrust.org/clear-evidence-of-cancer-concludes-the-expert-panel-to-the-us-national-toxicology-program-on-cell-phone-radiation-study-findings/>

ⁱⁱⁱ <https://arxiv.org/pdf/1711.03683.pdf>